

Окисно-відновні реакції.

Хімія

9

клас

Розглянемо такі питання:

1

Згадаємо: як класифікувати реакції, які з них є окисно-відновними. Як визначати ступінь окислення елементів.

2

Складання найпростіших ОВР, добір коефіцієнтів.

3

Навоколишній світ – хімічна лабораторія, в якій щосекундно відбуваються окисно-відновні реакції. Значення ОВР.

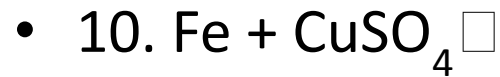
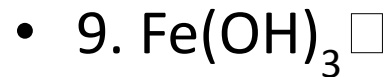
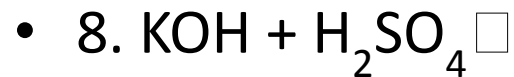
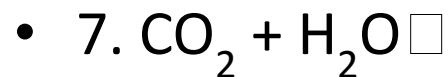
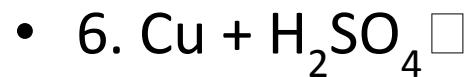
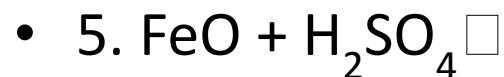
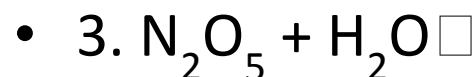
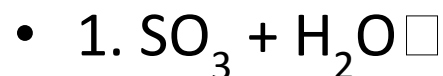

АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

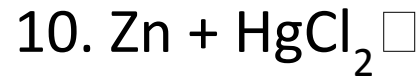
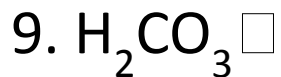
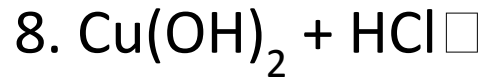
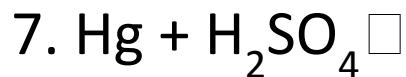
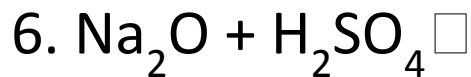
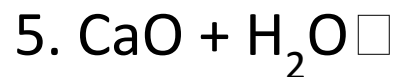
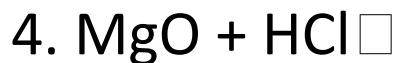
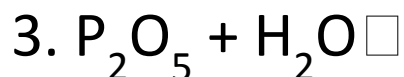
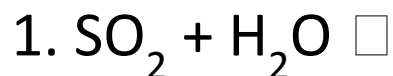
• *Хімічний диктант*

• Записати рівняння реакцій, вказати їх типи.

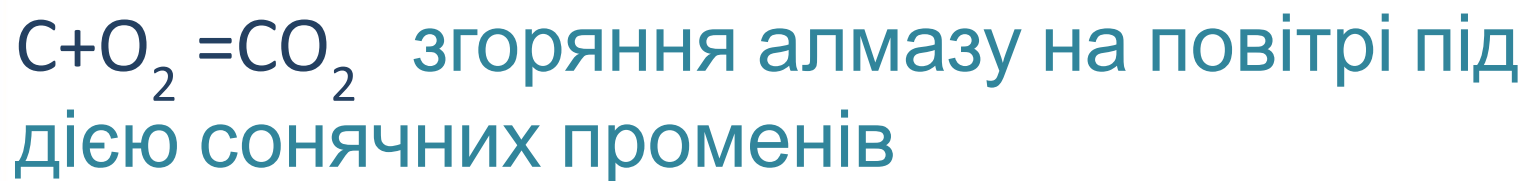
• 1 варіант

• 2 варіант

1.1

Слід пам'ятати, що ...

- ❖ Ступінь окиснення атома Флуора в будь-яких сполуках завжди -1 .
- ❖ Ступені окиснення атомів лужних металів в сполуках завжди $+1$.
- ❖ Ступінь окиснення атома Гідрогена в сполуках $+1$, а в гідрідах металів -1 , наприклад: LiH , CaH_2 .
- ❖ Ступінь окиснення атома Оксигена зазвичай дорівнює -2 , крім пероксидів (Na_2O_2) і сполуки Оксигена з Флуором (OF_2).
- ❖ Алгебрагічна сума ступенів окислення всіх атомів в молекулі дорівнює 0 .

Дайте відповіді на запитання:

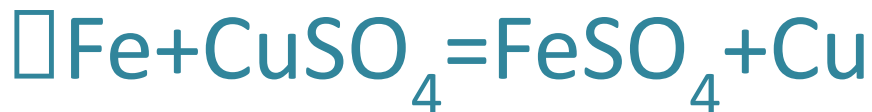

- ❖ Що ми називаємо хімічними реакціями?
- ❖ За якими ознаками класифікують хімічні реакції?
- ❖ Які реакції вважають окисно-відновними?
- ❖ Дайте визначення ступеня окиснення.
- ❖ Яку ступінь окиснення мають елементи в простих сполуках?
- ❖ Визначте ступінь окиснення елементів у речовинах:

Вкажіть реакцію, що є окисно-відновною

Окисно-відновні реакції - реакції, що відбуваються із зміною ступенів окиснення атомів, які входять до складу реагуючих речовин.

Основні положення теорії ОВР

Окисник + електрони $\xrightarrow{\text{Процес відновлення}}$ продукт відновлення

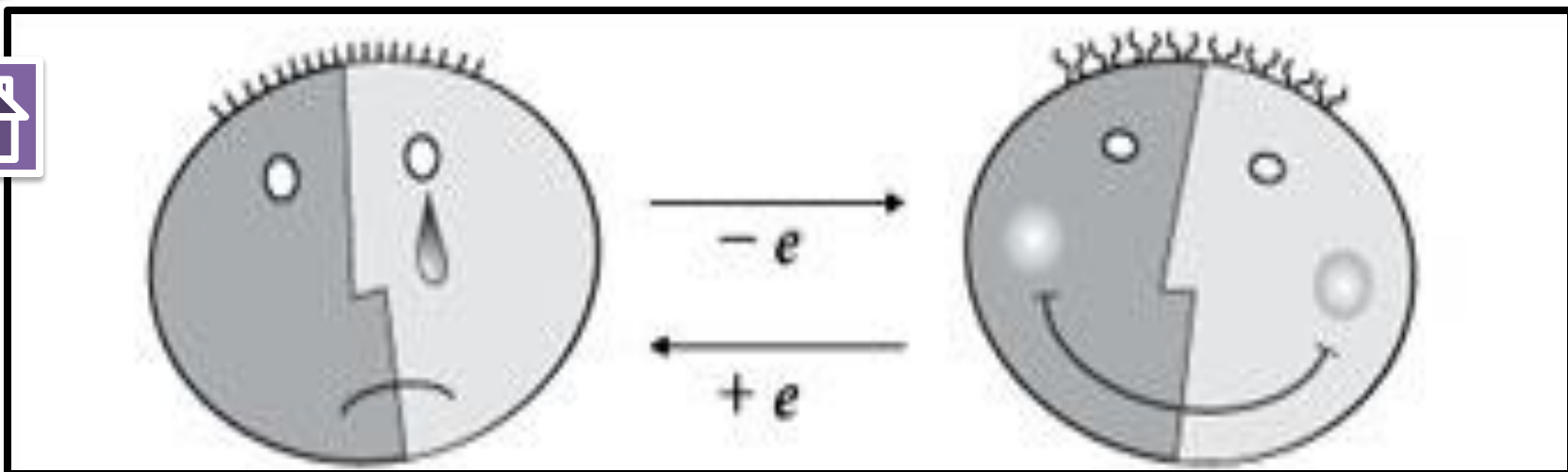
електро
НИ

Відновник – електрони $\xrightarrow{\text{Процес окиснення}}$ продукт окиснення

Окиснення та відновлення – процеси, що супроводжують один одного.

Окисники -- відновники

Відновник підвищує ступінь окиснення, $-e$, процес окиснення

Окисник знижує ступінь окиснення, $+e$, процес відновлення

Алгоритм складання окисно – відновних реакцій методом електронного балансу

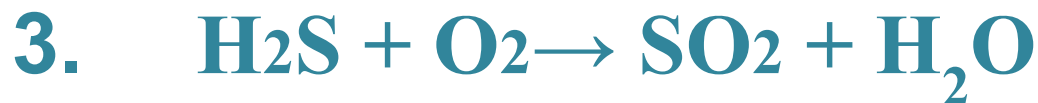

1. Записати схему хімічної реакції.
2. Визначити і записати ступені окиснення атомів у лівій і правій частинах складеної схеми, підкреслити символи елементів, що змінили ступені окиснення.
3. Виписати елементи, що змінюють ступені окиснення.
4. Скласти електронні рівняння, визначаючи число відданих і прийнятих електронів.
5. Зрівняти число відданих і прийнятих електронів, підібравши найменше спільне кратне й додаткові множники.
6. Отримані числа є коефіцієнтами в рівнянні реакції перед формулами речовин, що містять елементи, які змінили свої ступені окиснення.
7. Всі інші коефіцієнти отримуємо простим підбором.
8. Визначаємо окисник і відновник, процеси окиснення та відновлення.

Доберіть коефіцієнти у схемах окисно – відновних реакцій методом електронного балансу, вкажіть окисник і відновник, процеси окиснення та відновлення.

3.1

Навколишній світ – хімічна лабораторія, в якій щосекундно відбуваються окисно-відновні

реакції

Лісові пожежі

3.2

Навколишній світ – хімічна лабораторія, в якій щосекундно відбуваються окисно-відновні реакції.

ФОТОСИНТЕЗ

3.3

Навколишній світ – хімічна лабораторія, в якій щосекундно відбуваються окисно-відновні реакції.

Корозія металів

3.4

Навколишній світ – хімічна лабораторія, в якій щосекундно відбуваються окисно-відновні реакції.

Виверження вулканів

3.5

Навколишній світ – хімічна лабораторія, в якій щосекундно відбуваються окисно-відновні реакції.

Згоряння палива

3.6

Навколишній світ – хімічна лабораторія, в якій щосекундно відбуваються окисно-відновні реакції.

Бродіння глюкози

3.7

Навколишній світ – хімічна лабораторія, в якій щосекундно відбуваються окисно-відновні

реакції.

Грозові розряди

Окисно-відновні реакції в хімічних виробництвах

Металів

Органічних речовин

Виробництво

Предметів побуту

Виготовлення кисломолочних продуктів

Лікарських препаратів

Окисно-відновні реакції в побуті

Почорніння срібних виробів

Ржавіння металів

Відбілювання і дезінфекція

Хімічна завивка волосся

УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ

ЗНАНЬ

- Зі списку рівнянь реакцій учні повинні вибрати окисно-відновні та скласти електронний баланс.
- 1 варіант:
- $\text{KBr} + \text{Cl}_2 \rightarrow \text{KCl} + \text{Br}_2$;
- $\text{Zn} + \text{HCl} \rightarrow \text{ZnCl}_2 + \text{H}_2$;
- $\text{Al}(\text{OH})_3 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 + \text{H}_2\text{O}$;
- $\text{Al} + \text{S} \rightarrow \text{Al}_2\text{S}_3$;
- $\text{NaOH} + \text{P}_2\text{O}_5 \rightarrow \text{Na}_3\text{PO}_4 + \text{H}_2\text{O}$;

УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ

ЗНАНЬ

Зі списку рівнянь реакцій учні повинні вибрати окисно-відновні та скласти електронний баланс.

2 варіант:

